

Dolinszky Miklós

Bár rokona lehettem, alig ismertem. Amikor aztán találkoztunk, megértettem: nem kell ismernem egész, hosszú életútját ahhoz, hogy tudjam Róla, kicsoda. Hiszen minden szavában benne volt egész lénye, s lényében a hite. A lelki-egészségesek manapság ritka típusához tartozott: egészben volt, mert egy volt a hitével. Találkozásunk sorsszerűen zajlott és szinte groteszk módon a lényegre szorítkozott: óramű pontossággal nyomban megtörtént, aminek meg kellett történnie; anélkül, hogy tudta volna, átadta a tudást, amelyet sorsom nekem címzett és általa juttatott el hozzám.

Tévedhetetlen volt hit és tudomány összehangolásában, holott a legtöbben éppen itt bukunk el: tudósként, történészként könnyű elfelejteni, hogy önismeret nélkül az ismeret nem sokat ér. Ám ő soha nem okoskodott, sosem elősködött a tudományon, nem bújt el a tudomány tekintélye mögé. Mit sem törődve a modern kori tudományos beszédmód kötelező lélektelenségének íratlan szabályával, a tudomány eredményeit rendre az időtlen erkölcsi törvény csatornájába terelte. Előtte aligha beszélt valaki a Tudományos Akadémián olyan tudományfölötti nézőpontból, mint Ő. Lelket és hitet vitt a tudományba, alárendelte egy magasabb szempontnak, vagyis arra használta, amire való: eszközként – az ismeretnek végső soron az önismeretet kell szolgálnia. A tudomány nem a legfőbb instancia volt a számára, inkább csak keret, hitének egyik formája.

Elképzelhetetlen lett volna, hogy rosszat mondjon bárkiről azok közül, akiknek áldozatait anno segítette. Nem jutott ideje gyűlölködéssre, embertársainak megítélésére, csak fölmutatta a mércét. Engem sem ítél meg, csak hozzásegített ahhoz, hogy magam ítélkezzek önmagam fölött. Amikor egyszer ajándékképp átnyújtottam neki egy általam írott könyvet, azonnal átlátta magam előtt is bevallatlan szándékaimat. Anélkül, hogy kedvessége egyetlen pillanatra is szünetelt volna, neveltsége önhittségem, Patyomkin-faluként összetakolt önképem egy csapásra összedőlt.

Azonnal és tévedhetetlenül megérezte a nemesnek álcázott, de férges szándékot, és szavak nélkül is leleplezte az alázat hiányát, és hogy nem vittem át a lécet. Fölmutatta a mércét, és én megsemmisültem hitének éles kisugárzásában.

Ebben a szegyenben kaptam tőle a hitről szóló leckét. A leckét arról, hogy a hit kényelmetlen kérdése elől soha nem fogok tudni elmenekülni. Mindig a nyomomban lesz, már csak azért is, mert a hit egyszerűen az emberi konstitúció része: nincs előbb ember, azután hit. A hit nem a dogmáról szól. A dogma, az eszme választható, de ha hit van, többé nincs választás. Az emberi sorskérdések sosem kínálnak „lehetőségeket” – mindig csak egyetlen út van előttünk, legföljebb nem találunk rá. A „lehetőségek” közötti választás sosem szabad választás, inkább végtelenített kibúvó éleletsorskunk kihívása alól. Nem választanom kell, hanem föl kell ismernem, hogy csak egyetlen lehetőségem van. Akkor leszek hívó, vagyis szabad.

A hitet nem lehet megjátszani. De a hit nem is ájtatos, ahogy Ő is minden volt inkább, mint ájtatos: még közel a százhoz is bohém, csapongó, és az élet szeretetét sugározta magából. A hit lemondás az autonóm ember modern kori mítoszáról. A többi már mind ebből következik. Aki ezt megteszi, az nem menekül ugyan meg az élet sötét oldalától, de könnyebb lesz harcolnia vele, ahogy könnyebb annak, aki biztonságban van.

Az életnek megoldása az egón belül nincs. Csak ha kilépünk az én szorításából, és alárendeljük magunkat valaminek, ami nálunk több, akkor mondhatjuk, hogy élünk, nem csak vegetálunk. A hitnek nincs alternatívája. Fénynyaláb, amelynek szeretettelisége elől nincs hová rejtőzni. Ezt a fölismerést kaptam Tőle, cserébe a szégyenemért.

2023. július 6. és 9.
likus Egyetem és a
Angol Kutatócsop
Gabriella, Schandl
rendezhette a Eur
Association (Euró
vetsége, röviden
konferenciáját. A k
Shakespeare-kutat
európai országoko
az USA-tól Indiáig,
kutatási eredmény
se több mint két é
adminisztratív mu
vény után is számo
teheti fel bárki a k
rengeteg energia, b
lan éjszaka, hogy e
ferenciát megszerv
erre a kérdésre sze
érveket hozni, hog

Kezdjük először bemutatásával, hiszen a természetnek a megértése minden bizonnyal az először is Shakespeare-kutatás létre. Már eleve meglehetősen nagy egyetemnek befogadható tartozó konferenciát egyetem és az egyetem mellett vannak azon a téren Shakespeare-kutatás továbbá a magyar Széchenyi is, hiszen az, hogy a magyar kutatócsoporthoz a néha messzinek tűnő értékeli a magyar Széchenyi nősen szép ez az előadás év jubileum, ebben a évében a 10. évforduló Bizottság³, aminek elnöke Nádasy Ádám, Földes Ádám. Az már ráadás, hogy a 2011-ből is jeles év, hiszen az év annak a könyvnek a 100. Első Főlióként (1623) Főlió volt az a könyv,

¹ <https://btk.ppke.hu/re>

2 <https://www.um.es/we>

3 <https://hu.wikipedia.org/wiki/Bizotts%C3%A1g>

Frederick Buechner: A SZÜLETÉS 1057

TANULMÁNY

Urbán József SchP: „NINCS UTOLSÓ VENDÉG” (II. rész) 1061

A VIGILIA KÖRKÉRDÉSE

KINEK TARTOM KRISZTUST? MIT VÁR TÖLÜNK KRISZTUS?

Bábel Balázs, Bartók Tibor SJ, Berhidai Piusz OFM, Frenyó Zoltán, Gelencsér Gábor, Geréby György, Gloviczki Zoltán, Halmai Tamás, Háy János, Hegedűs Gyöngyi, Kakucs Adél Petra OP, Kiss Judit Ágnes, Kuzmányi István, Lukács Flóra, Lukács Ottilia, Martos Levente Balázs, Őss Mónika, Pécsi Györgyi, Pecsuk Ottó, Rubovszky Rita, Schäffer Erzsébet, Szilasi László, Várszegi Asztrik OSB és Zamfir Korinna válaszai 1071

TÖRÖK ENDRE EMLÉKEZETE

Körmendy Zsuzsanna: EMLÉKEZÉS TÖRÖK ENDRÉRE 1116

Pálfalvi Lajos: DOSZTOJEVSZKIJ KÜLÖNÖS OROSZSÁGA 1121

Kiss Szemán Róbert: A CSEH ÉS SZLOVÁK KATOLIKUS IRODALOM MODERNKORI TRAUMÁI 1126

Bednánics Gábor: AZ EGZISZTENCIALIZMUS KÉRDÉSEI ÉS KIHÍVÁSAI A 21. SZÁZADBAN 1132

SZÉP/ÍRÁS

Oravecz Imre: ALKONYNAPLÓ (próza) 1137

Kemény István: JÉZUS SEGÍTSI; CIGARETTA A TERASZON (versek) 1140

Halmai Tamás: PILINSZKY JÁNOS HAGYATÉKÁBÓL 1141

A BOLDOG EMBER; MINT ÉLŐ KÖVEK; ÉJJELI TOLVAJ (versek) 1143

Mohai V. Lajos: MÁR CSUKOTT SZEMŰEK A KERTEK; VARJAK, MOZGÓ IKONOK (versek) 1144

Filip Tamás: FORRÓ ÉS HIDEG; JÉGTÁBLÁK KÖZÖTT (versek) 1144

Demeter Arnold: GIZIKE ILLATA; APJAFA (versek) 1145

KORTÁRS VERS KORTÁRS SZEMMEL

Báthori Csaba: TOLDALAGI PÁL: MILYEN TISZTA A LEVEGŐ 1146

ESSZÉK

Petres Erika Lúcia OP: HERBERT MCCABE OP (1926–2001) 1152

Herbert McCabe OP: FELIX CULPA; A SZEGÉNYSÉG ÉS ISTEN 1155

A VIGILIA BESZÉLGETÉSE

Vörös István: VISKY ANDRÁSSAL 1161

NAPJAINK

Dolinszky Miklós: LECKE A HITRŐL. DÁVID KATALIN HALÁLÁRA 1168

Almási Zsolt: SHAKESPEARE ÉS A VÁLTOZÁS. ESRA2023 1169

KRITIKA

Mártonffy Marcell: EGYMÁSBA NYÍLÓ SZÖVEGVILÁGOK 1172

Kipke Ágnes: Visky András: KITELEPÍTÉS 1176

SZEMLE

részletes tartalom a hátsó borítón 1179

A fogadás

És megszülte els
nem kaptak hely

„Régen, nagyon
messze. De az e
felejtette el, mil
már ha nem fele
hibáztathatók az
nom árucikk. És
sajátos hangszín
SZER!«, hazugság
lenne. Szóval ne
részletekről, és
szívtelen alakká,
is elismerem, ho
ha a teljes igazsá
hogy közben m
elbizonytalanod
akárha egy könn
fehér. Még az en

„Tudom, hogy
vagytok, hanem
vezetnie – gazda
visel felelőssége
álló erdőben talá
lyen elintézendő
kabátot a gyere
olvastam a köny
ruhának sem va
másként? Tenge

„Végül aztán
dandó feladattá
állja, félre kell l
rekek bekiabáln
münket, csak te
titkot közlik vel
szelíden, nem tu

„Persze nagy
lakkal foglalkozt
láttam, hogy be
legzetesen nehe
vagy a tenger m
gyámoltalan fér
dott valamit, ba